

Rijnlands organiseren in de zorg

16 januari 2014

Tijd voor nu

Zitten we midden in een transitie? Of
transformatie? Of paradigmaverschuiving?

Jan Rotmans, professor transitiekunde en 'progressor'

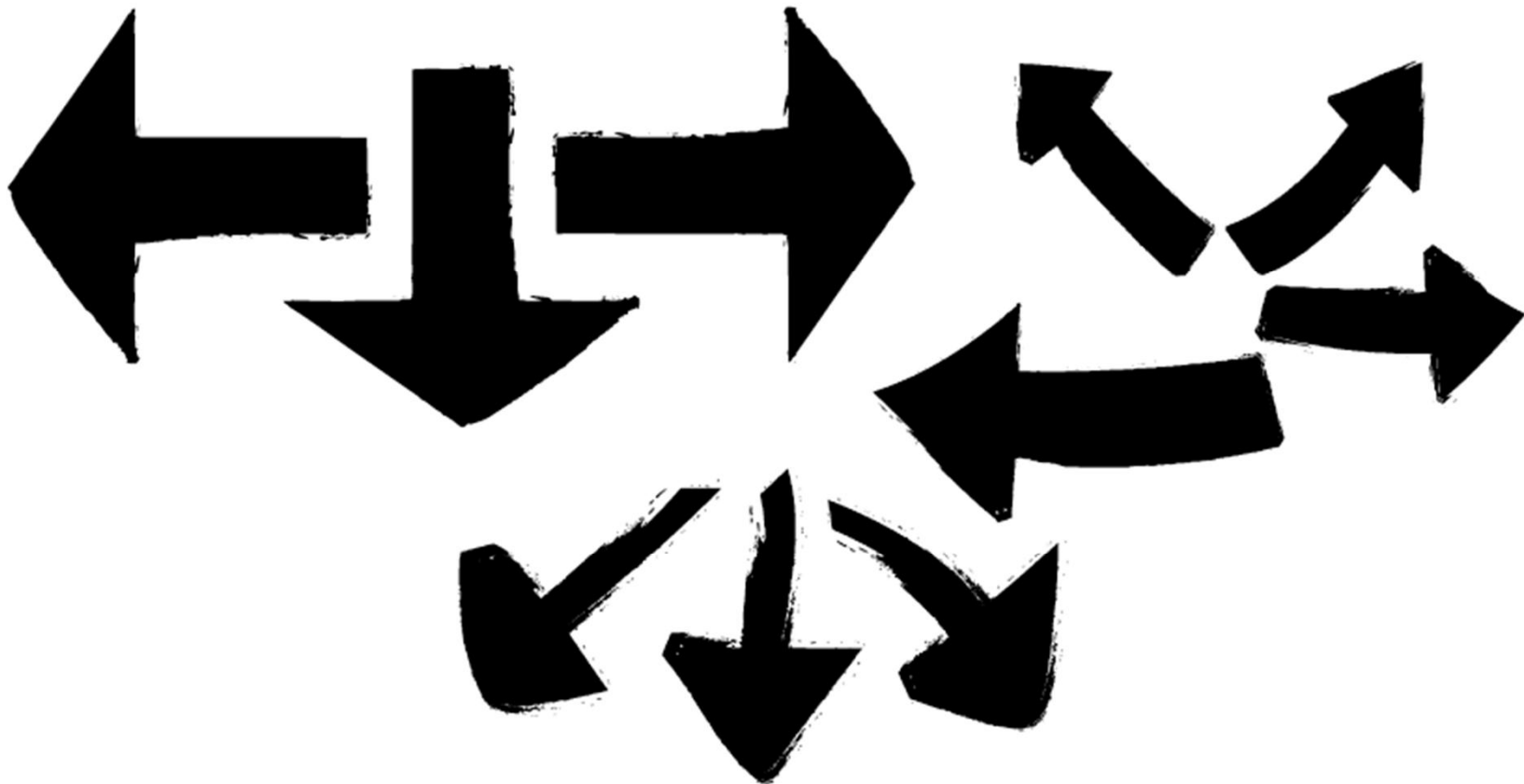
Tijd voor nu

Of zal het zo'n vaart niet lopen?

Tijd voor nu

Naar decentraal, horizontaal en cliëntgericht

<http://vectors.net/grungy-arrows-vector/>

Tijd voor nu

In eigen regie en met eigen kracht

conferenties zijn geen wach-
aanstelling wordt direct ge-
voorbereiden.

De Eigen Kracht-conferentie
in onafhankelijke Eigen Kracht-
conferenties van families, vrienden
en anderen. Ook zij het uitbreiden
van het vinden van een locatie
van zorg van een locatie
van de deinstromen moe-
ten. Zijn of haar zaak
van de conferentie op
van het plan
van familie zelf.

Tijd voor nu

Met minder middelen

Tijd voor nu

De tijden veranderen. Echt.

de Volkskrant

WOENSDAG 15 JANUARI 2014
EUROPEAN NEWSPAPER OF THE YEAR

DE VOLKSKRANT BV JACOB BONIFUSPLAATS 9, POSTBUS 1002, 1000 SA, AMSTERDAM REDACTIE@VOLKSKRANT.NL TEL: REDACTIE 020-562-9222 KLANTENSERVICE 088-056 1561 BEZORGING 088-056 1555

Billie Holiday:
de reconstructie
van een fotoshoot

TWEEDE DRUK 'BILLIE EN DE PRESIDENT' V2-5

Heel Egypte
stemt vóór

FEESTELIJKE STEMMING IN CAIRO ONDANKS EXPLOESIE EN 11 DODEN P17

Alle zorgtaken in de wijk onder één dak en dan omzet draaien en winst maken

Schoonmaakgigant stort zich op zorg

Van onze verslaggever
Sander Heijne

AMSTERDAM Facilicom, een van de grootste familiebedrijven van Nederland, wil de markt voor zorg in de wijk openbreken. De schoonmaakgigant gaat zich de komende jaren inkopen in huisartsenposten, buurthuizen, thuiszorgaanbieders en sociale werkbedrijven.

Facilicom denkt de vele zorgtaken die gemeenten volgend jaar van het Rijk moeten overnemen fors goedkoper te kunnen leveren dan huidige aanbieders. Dit maakt het bedrijf vandaag bekend. De Schiedamsche familieonderneming (omzet: 1 miljard euro) is een grootmacht in kantoorgerelateerde

diensten als schoonmaak, catering en beveiliging. 'We zien deze markt krimpen', zegt president-directeur Hans Gennissen. Door de crisis en het toenemend aantal thuiswerkers, hebben bedrijven minder behoefte aan kantoorruimte dan voorheen. De zorg moet de nieuwe groeiwijant worden voor Facilicom.

Welk bedrag het bedrijf exact gaat investeren, wil Gennissen nog niet zeggen. Het gaat zeker om vele tientallen miljoenen euro's. 'Onze zorgdivisie moet eind 2017 een jaaronzet van 100 miljoen euro hebben.'

Facilicom presenteert zijn plannen aan de vooravond van een enorme reorganisatie in de zorg. Het Rijk wil per 1 januari 2015 een groot aantal zorgtaken, zoals de jeugdzorg, de sociale werkvoorziening en de thuisverple-

100

miljoen euro is de beoogde omzet van Facilicom's zorgdivisie in 2017

ging overhevelen naar gemeenten. Die decentralisatie gaat gepaard met een forse bezuiniging: gemeenten moeten meer zorg inkopen voor minder geld.

'In gemeenten moet nog veel denkwerk worden verzet over hoe al deze

extra taken moeten worden vormgegeven', zegt hoogleraar economie van de Gezondheidszorg Eric Schut. Zo wordt verpleegzorg grotendeels van de instellingen naar de patiënt thuis verplaatst. Vele gemeenten worstelen met de vraag hoe dit zo efficiënt mogelijk te organiseren is. Schut: 'In potentie ligt hier een gat waar zorgaanbieders in kunnen springen.'

Het is exact wat Facilicom beoogt. 'Nu worden thuiszorg, huisartsenzorg en welzijnswerk vaak nog door aparte instellingen georganiseerd', zegt directeur Peter de Visser van de nieuwe zorgdivisie van Facilicom. 'Wij denken zorggeïd effectiever te kunnen inzetten als we al die organisaties onder één dak brengen.'

Het ondernemingsplan van Facilicom borduurt voort op de visie van

het kabinet om de zorg in de wijken dichter bij de burger te organiseren. Dit zou leiden tot betere en goedkopere zorg. Volgens Facilicom kleven er geen risico's aan deze vorm van schaalvergroting. De Visser: 'We moeten allereerst worden op het eindresultaat.'

Voorzitter Wilna Wind van de patiëntenfederatie staat op voorhand niet negatief tegenover de plannen van Facilicom. 'Het probleem in de zorg is niet dat er te weinig aanbieders zijn', zegt ze, 'maar dat het aanbod vaak niet aansluit bij de behoeften van patiënten.' Het is Wind om het even welk bedrijf de zorg verleent.

PAGINA 9
Is dit niet riskant voor gemeenten?

Tijd voor nu

Lean en mean? En/of Rijnlands?

Pieter Hilhorst: “Als je dingen goedkoper maakt, worden ze vaak slechter. Maak je dingen beter, dan worden ze vaak goedkoper”

Rijnlandse antwoorden

- Wie het weet mag het zeggen
- Je gaat het pas zien als je het doorhebt
- Vertrouwen, verbinding, vakmanschap
- Verantwoordelijkheid
- Andere manieren van samen werken
- De klant/cliënt/patiënt/burger/medemens centraal

Wie het weet mag het zeggen

Tijd voor nu

Ans Janssen werkt in een zelfsturend wijkteam, **zij gíng het zien en hééft het door**

Tijd voor nu

Ans: “Om maar meteen met de deur in huis te vallen: wat hebben de mensen bij wie ik thuis kom hier aan?”

Tijd voor nu

Ans: “je moet natuurlijk wel op het hoofdkantoor kunnen **vertrouwen**. Misschien hebben ze wel wat meer kaders nodig, en regels...”

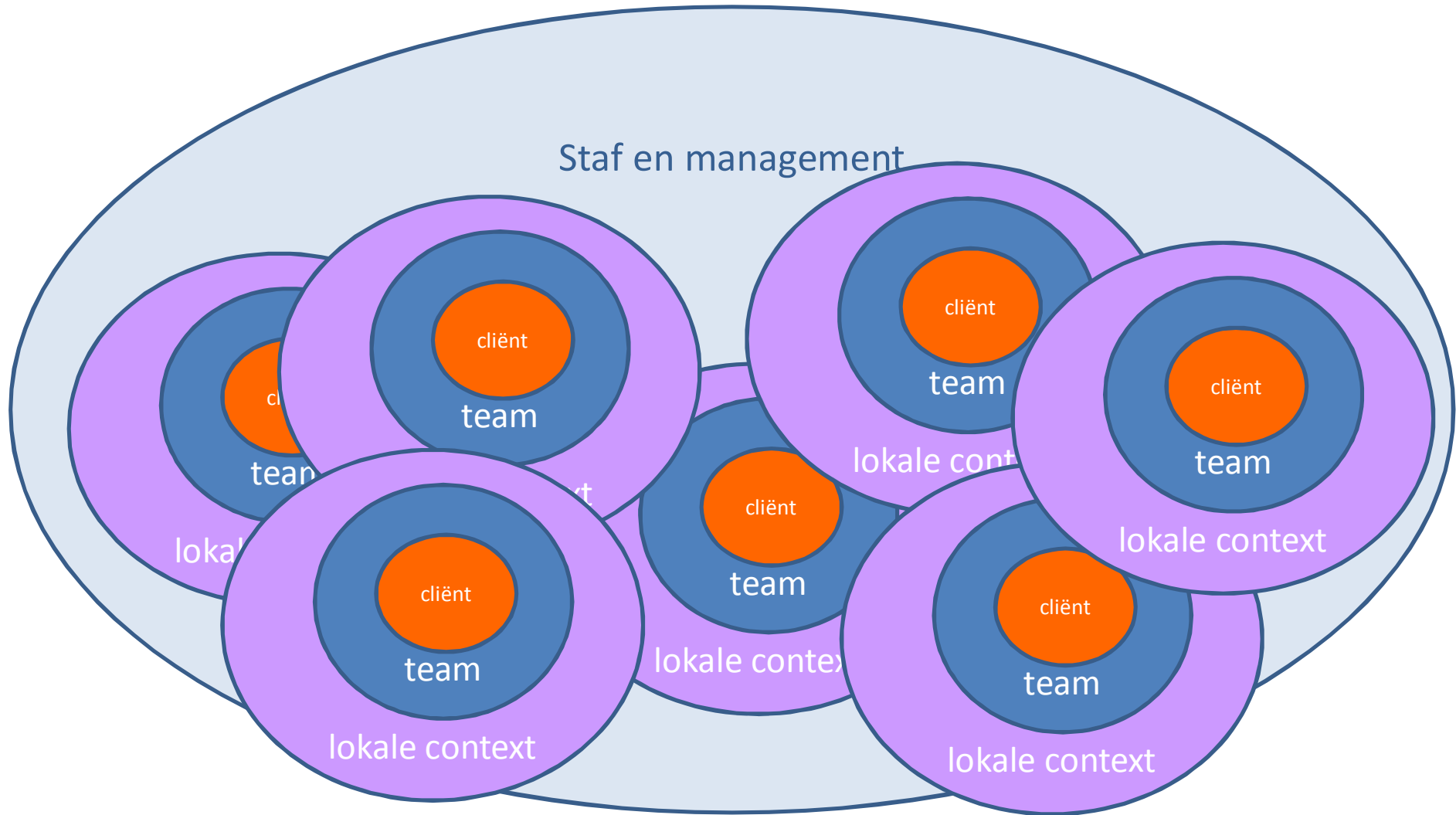

Tijd voor nu

Welke toegevoegde waarde hebben managers, staf en adviseurs voor de zorg aan cliënten?

- Back-office (maar: aantal taken verschuift bij zelfsturing deels naar primaire proces)
- Strategische keuzes (maar: bij lokaal ondernemerschap verschuift ook relatiemanagement, de vindplek voor strategische informatie en de keuzes die je maakt)
- Ondersteuning van het primaire proces (maar: niet denken voor de ander, en denken vanuit de cliënt)
- Wat geen toegevoegde waarde heeft: niet meer doen

Ans: “verbinding, met de cliënt en met je collega’s, en in de wijk, dat is belangrijk”

Tijd voor nu

Relevant voor organisaties met zelfsturende lokale teams: wie of wat zijn wij nog samen, wat bindt ons?

- Functionele samenwerking (slimmer en goedkoper)?
- Gedeelde waarden?
- Gedeelde passie voor het vak?
- Bundeling van kennis en ervaring?
- Gedeelde strategie?
- Gedeelde ontwikkeling, innovatie en toekomstvisie?
- Eenheid in rommeligheid en diversiteit?

Ans: “meer **verantwoordelijkheid** heb je, ook voor het hele team, en het budget, en de samenwerking met andere organisaties”

Tijd voor nu

Gedeelde verantwoordelijkheid

- Je bent ook verantwoordelijk voor het vakmanschap van je collega's
- Je bent ook verantwoordelijk voor het grotere geheel, in je relatie met de cliënt, in je team, in de wijk en in de organisatie
- Hebben we het er genoeg over hoe het zit met verantwoordelijkheid?
- Als staf en management loslaten moeten wij wel weten dat wij dat op moeten vangen, én hoe!

Ans: “**verantwoordelijkheid** is dus ook dat je het tegen iemand zegt als je iets wel of niet goed vindt. Vind ik nog wel lastig!”

<http://www.flickr.com/photos/14878596@N04/2072666752/>

Tijd voor nu

Samen werken betekent dat je het moet hebben over wat je doet, wie verantwoordelijk is en wat je van elkaar vindt

- Aanspreken
- Feedback en verbeteren
- Niet alleen in je team, maar ook in de relatie met je cliënt en binnen de organisatie checken of je het goede doet
- Intelligente ongehoorzaamheid
- Ruimte om fouten te maken
- Dagen we elkaar genoeg uit?

Ans: “Zorg maak je samen met je cliënt, en je moet blijven checken of wat jij doet bijdraagt aan de kwaliteit van leven voor de ander”

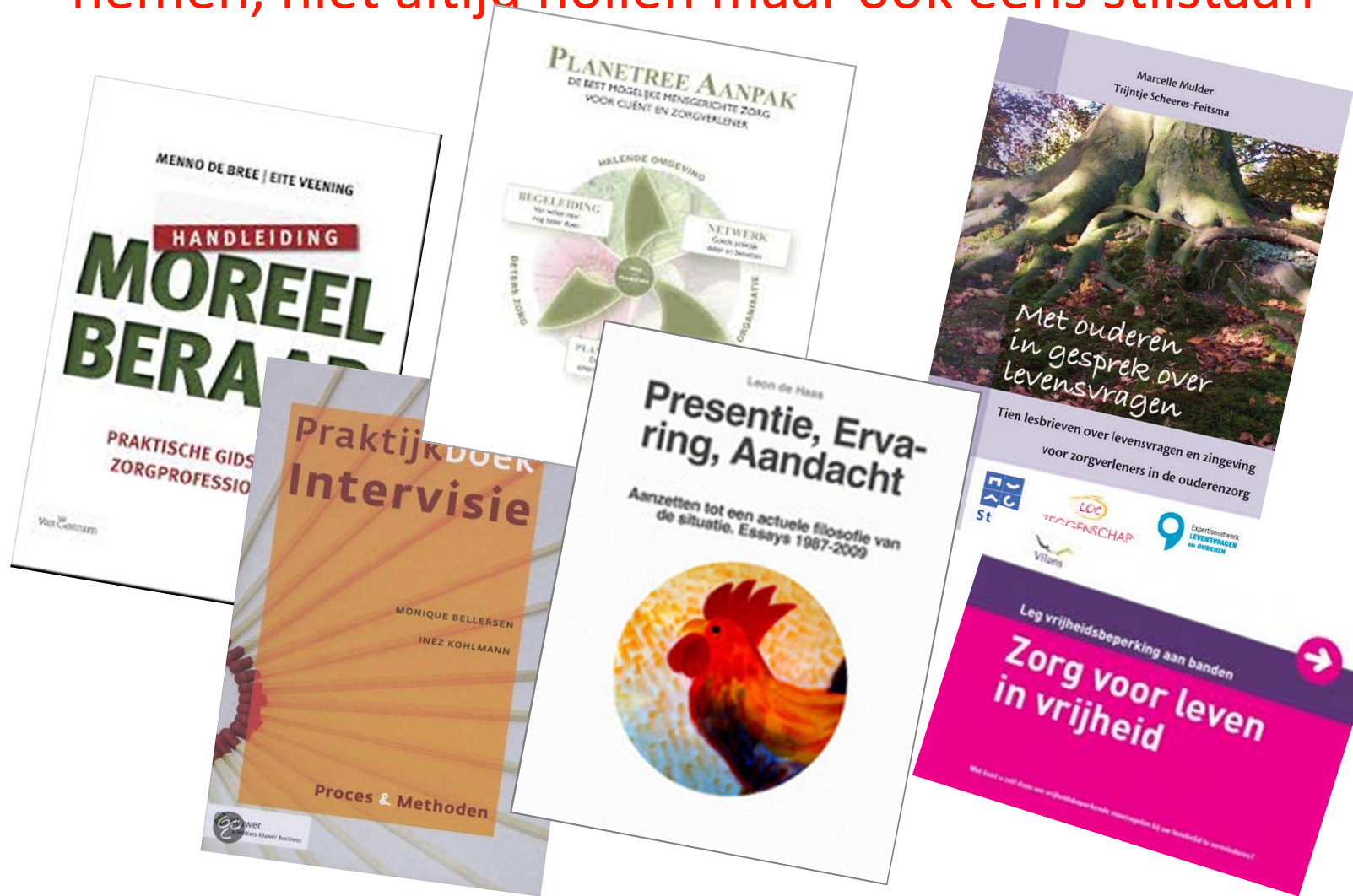

Tijd voor nu

Eigen kracht en eigen regie voor cliënten en medewerkers, 2 zijden van dezelfde medaille

- Niet denken voor de ander
- Terug naar de essentie: kwaliteit van leven/werken
- Zorgen doe je samen, als cliënt, medewerker, ondersteuner en manager
- In dialoog met elkaar

Ans: “samen nadenken, daar moeten we de tijd voor nemen, niet altijd hollen maar ook eens stilstaan”

Tijd voor nu

Reflectie

- Meer dan een systeem
- Denken in het doen
- Tijd nemen

Ans: “en hoe gaan we dat betalen?”

<http://www.flickr.com/photos/76657755@N04/6881492730/>
<http://www.flickr.com/photos/azriadnan/1818312422/>

Tijd voor nu

Slim Rijnlands organiseren

- Staf en ondersteuning: wat geen toegevoegde waarde voor de zorg biedt niet meer doen
- Zo min mogelijk scheiding tussen denken, doen en beslissen
- Niet te veel “knippen” in de organisatiestructuur
- Controle op afstand alleen als het voor veiligheid of wetgeving noodzakelijk is
- Regeltijd en ruimte in het primaire proces creëren
- Kleinschaligheid maakt organiseren eenvoudiger

Ans: “Ik schrok echt van dat artikel in de Volkskrant!
Gaan zij straks onze wijk overnemen?”

Verkopen wij
onzelf goed
genoeg?

Gaan we ver
genoeg?

Kan iedereen zomaar de
zorgmarkt betreden, of
is er iets wat maakt dat
wij dat beter kunnen?

Gaan mijn cliënten en ik
hierdoor betere zorg
krijgen of verliezen?

Wij kunnen toch wel wat
meer voor cliënten, dan
zo'n schoonmaakbedrijf?

Gaan zij doen wat wij
vroeger deden: alles
weer met klokken en
knippen?

Tijd voor nu

Spanningsvelden bij de veranderingen

- Gaan we ver genoeg? In zelfsturing, in reorganiseren, in keuzes maken, in loslaten?
- Hoe geef je handen en voeten aan Vertrouwen, Verbinding, Vakmanschap en Verantwoordelijkheid?
- Is waar wij voor staan stevig genoeg?
- Hebben we alles wat nodig is om te veranderen écht verankerd in het proces en in de organisatie?
- Kunnen we afslanken én transformeren én betere kwaliteit leveren combineren?
- Is er voldoende tijd?
- Zijn we centraal én lokaal ondernemend genoeg?
- En wat houden we overeind, de zorg of de organisatie?

